

Kijk, wij zijn heel goed bezig **60 IN SECONDEN**

Het is een oeroud fenomeen. Het moet in de mensheid zitten. De drang om sporen na te laten. 'Kijk mij eens, ik ben hier geweest. Dat je 't even weet.' Da's van de ene kant natuurlijk prachtig. Zonder die drang geen eeuwenoude grottekeningen, waarvan historici nu nog watertanden. Van een heel ander niveau: in de Friese bossen zijn nog bomen te vinden waar de initialen van ondergetekende in staan. In de bast gekerfd met m'n Herder, hét zakmes van de jonge woudloper. Je kalkte ook wel eens ergens met stift je naam op. Kreeg je op je donder van je moeder. 'Gekken en dwazen schrijven hun naam op deuren en glazen.'

Ach ja. Die drang om te laten zien dat je er bent is er nog steeds. Vroeger sloegen wethouders een eerste paal als er ergens gebouwd werd. Tegenwoordig onthullen ze dan een paar maanden eerder ook nog een groot bord, waarop staat dat ergens gebouwd *gaat* worden. Weer een gloriemomentje. 'Ziet u, we zijn goed bezig.'

In de duinen bij Petten zijn nieuwe zitbankjes geplaatst. Op de plek waar al bankjes stonden. Vervanging, niks bijzonders. Maar toch een bordje erbij. 'Het plaatsen van de bankjes wordt deze zomer gefaseerd uitgevoerd. De overlast voor bezoekers is minimaal. Geniet van de mooie nieuwe zitplekken.' Staatsbosbeheer is goed bezig, dat u 't weet. Geen organisatie zo blij met zichzelf als het Hoogheemraadschap. Daar hebben ze niet genoeg aan een bordje. Daar moet je het al van verre kunnen zien. Een historische molen, een gemaal, het maakt ze daar helemaal niks uit. Bam, zo'n afzichtelijke grote blauwe vlag erbij. 'Deze is van ons en we zijn heel goed bezig.' Dat u het even weet. Die molens staan vrijwel altijd in een mooie natuurlijke omgeving, waar zo'n vlag echt een totale aanfluiting is. Het maakt allemaal blijkaar niks uit.

Je kunt er zelf ook wat van? Denkt u nu wellicht. Met dit soort hoogdravende schrijfsels? Heeft u gelijk in. Dondert u deze krant maar zo snel mogelijk in de kattenbak, dan piest Minoes er op. Zal me leren.

Marten Visser
m.visser@mediahuis.nl

Gewonde bij aanrijding, bestuurder was 'zeer dronken'

Middenmeer ■ Bij een aanrijding op de Tussenweg in Middenmeer vrijdagavond raakte een persoon gewond.

Verdachte had geen rijbewijs, was 'zeer dronken' en de auto was onverzekerd. Dat meldt wijkagent Bas Dirkmaat van Niedorp op Instagram.

Het ongeluk gebeurde bij een van de bedrijven. Volgens de agent is de bestuurder met hoge snelheid 'door het net opengaande hek geknald'.

Daarbij schepte hij een persoon die naast een andere auto stond.

'Slachtoffer vloog door de

Het onverzekerde voertuig. FOTO POLITIE

lucht en kwam meters verder op de grond terecht', aldus Dirkmaat.

COLOFON Noordhollands Dagblad

Hoofredacteur:
Corine de Vries, Jan 't Hart (adjunct) en Kelly van Hal (adjunct)

Secretariaat:
redactiesecretariaat@mediahuis.nl

Hoofdkantoor:
Mediahuis Nederland B.V.
Basisweg 30, 1043 AP Amsterdam
088-8242222.

Redactiechef: Sophie Biesboer

Regiokantoren:
Molenstraat 7, 1741 GJ Schagen
0224 - 224400, redactie.sc@nhd.nl

Willemsoord 29A, 1781BZ Den Helder
0223 - 672200, redactie.hc@nhd.nl

Online:
Website nhd.nl, Twitter @nhdagblad
facebook.com/noordhollandsdagblad

Raad voor de Journalistiek:
Noordhollands Dagblad volgt de leidraad van de Raad voor de Journalistiek. Ga naar: rvdj.nl

Vragen van abonnees:
Voor bezorgklachten of vragen over abonnement: mijn.noordhollandsdagblad.nl of bel Klantenservice, 088 - 8241111 of maak gebruik van onze WhatsApp-service op 072-5184020.

Openingstijden:
Werkdagen: 08.00 - 17.00 uur
Zaterdag: 08.00 - 11.00 uur

Adverteren:
samenwerken@mediahuis.nl
Familieberichten:
familieberichten@mediahuis.nl
Rubriksadvertenties:
speurders.nl

Rechtvoorbehoud:
Alle rechten t.a.v. deze uitgave worden uitdrukkelijk voorbehouden en berusten bij Mediahuis Nederland B.V.
Op het gebruik van deze uitgave is het bepaalde in de algemene gebruiksvoorwaarden van Mediahuis Nederland van toepassing: mediahuis.nl/gebruiksvoorwaarden.
© 2024 Mediahuis Nederland B.V.

Voormalig steenzetter Adrie van der Made legt 'de eerste steen' en opent daarmee symbolisch de expositie 'Een dijk maak je niet alleen'. FOTO'S REDMOUSE

DROOGLEGGING Expositie over 'de mens achter de dijk'

Een enorme klus, met vechten en zuipen

Er werd gebuffeld, gestaakt, gezopen en gevochten. De aanleg van de Zuiderzeewerken was een enorm project. Dat voor heel veel bruinvissen het einde betekende.

Marten Visser

Wieringerwerf ■ Ze liggen er al een eeuw. En dat vinden we allemaal heel gewoon. Maar wie maakten die dijken eigenlijk, die zorgden dat de Wieringermeer ontstond? En hoe ging dat destijds in zijn werk? Dat is te zien op de expositie 'Een dijk maak je niet alleen', in de Cultuurschuur in Wieringerwerf.

Het is een enorme klus geweest, dat besef dringt wel door als je langs de vitrines met informatie loopt. En er waren vele, vele handen voor nodig. Duizenden mensen kwamen naar de regio om de dijken te bouwen.

Eigenlijk waren het de eerste arbeidsmigranten, vertelt Marieke Roos. Zij stelde namens het Historisch Genootschap Wieringermeer de expositie samen. „Met hulp van heel veel anderen”, benadrukt ze.

De arbeiders die werkten aan de dijken kwamen vaak uit het oosten van het land, weet Roos. „Daar was het crisis. Een giga-werkeloosheid, de turf raakte een beetje op. Dus kwamen de mensen hier naar toe om te werken.”

Keten

Ze kregen onderdak in schamele keten of woonarken. En moesten zes dagen in de week buffelen. Voor een schamel loontje. En dus werd er regelmatig gestaakt, zo blijkt uit oude krantenberichten die te zien zijn op de expositie.

'Een 40-tal werknemers van aannemer Baltje uit Heerenveen hebben het werk neergelegd. Zij eisen een loonsverhoging van 40 à 50 cent per uur en 25 cent in plaats van 17

cent per kipkar', bericht de Helderse Courant op 24 februari 2027. In die tijd was het met de rechtsbescherming van de arbeiders nog niet zo goed gesteld als nu: 'Aannemer Baltje wenst niet toe te geven en gaat op zoek naar vervangers', eindigt het bericht. Het was werken, werken, werken en weinig vrije tijd. Maar als er dan ontspannen kon worden, dan wilde de overheid daarbij best een handje helpen. Er kwamen speciale kantines voor de arbeiders.

Kroegen

Roos: „Maar ja, die waren wel alcoholvrij. Dus je begrijpt dat de kroegen op Wieringen heel goed draaiden in die tijd. Er werd veel gezopen. Veel gevochten ook.”

Een arbeider vertelde hoe het er aan toe ging. Eens in de vier weken verlof. Eerst met de boot naar Medemblik, dan met een speciale trein richting Amsterdam.

'Ja, iedereen was op die trein natuurlijk losgeslagen. Zeker de lui die vier weken op een baggermolen of een zuiger hadden gezeten. Die lustten wel een verzetje. Iedereen had natuurlijk een fles in zijn zak, dat was doorpimpelen hoor.'

Steenzetter Hans van der Made

('derde generatie steenzetter') legde tijdens de opening uit hoe dat dan in zijn werk gaat, het maken van een dijk. Hij leerde het vak van zijn oom Adrie. Zwaar werk, nu nog steeds, al heeft de mechanisatie het werk wel simpeler gemaakt.

Vroeger hadden steenzetters niks meer dan hun handen en wat eenvoudig gereedschap om de klus te klaren. En steenzettersklompen enorme exemplaren met dikke kappen. Ideaal om een basaltblok een beetje op te vangen en te verplaatsen, aldus Van der Made. „Maar als je er snel op moest rennen omdat er regen aan kwam, dan was 't minder.”

Droevig

De grote verliezers van al dat gepolder destijds? De bruinvissen... Op de expositie hangt een citaat van natuurkenner J. P. Strijbos. 'Het is met de bruinvissen, zoals te verwachten was, droevig afgelopen. Na de sluiting van de Wieringermeerdijk kunnen ze niet meer terug. Ze handhaven zich nog een tijdje in de kanalen en tochten, maar uiteindelijk moeten ze toch afgeschoten worden.’

De expositie loopt tot 1 oktober en is dagelijks te bezichtigen.

Steenzetter Hans van der Made legt uit hoe het maken van een dijk in zijn werk gaat.